

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การศึกษาฤทธิ์ต้านเชื้อรา <i>Cladosporium cladosporioides</i> และเชื้อแบคทีเรีย <i>Serratia marcescens</i> ของ สารสกัดจาก กระจ่างฟ้าทะเลทราย มะนาวแป้น และมะนาวน้ำหอม	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอุทุมพร ทองอินทร์	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาเคมี	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. คำรัส ทรัพย์เย็น ผศ. ดร. วิชชา สอากสุต ร.ศ.ดร. ค้วง พุทธศุภร์	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

สารสกัดหยาบของ หัวกระจ่างฟ้า ใบฟ้าทะเลทราย ใบและเปลือกมะนาวแป้น ใบและเปลือกมะนาวน้ำหอมด้วยไดคลอโรมีเทน เมื่อนำมาทดสอบฤทธิ์ต้านเชื้อรา *Cladosporium cladosporioides* ด้วยวิธี TLC-Bioassay พบว่าสารสกัดจากใบฟ้าทะเลทราย กระจ่างฟ้า ใบมะนาวแป้น ใบมะนาวน้ำหอม มีฤทธิ์ในการต้านเชื้อรา เมื่อทำการสกัดแถบต้านเชื้อราดังกล่าวและนำมาทำให้บริสุทธิ์และวิเคราะห์โดยแก๊สโครมาโตกราฟี-แมสสเปกโตรมิเตอร์พบว่า สารต้านเชื้อราจากใบฟ้าทะเลทราย ไม่สามารถบอกสูตรโครงสร้างได้แต่เป็นสารที่มีน้ำหนักโมเลกุล 140 สารต้านเชื้อราจากกระจ่างฟ้าประกอบด้วย Pinostobin chachone (%ID=99%), N-vinylpyrrolidone (%ID=91%) และสารที่มีน้ำหนักโมเลกุล 331 และ 432 สารต้านเชื้อราจากใบมะนาวแป้นประกอบด้วยสารที่มีน้ำหนักโมเลกุล 208 และ 309 สารต้านเชื้อราจากใบมะนาวน้ำหอมประกอบด้วยสารที่มีน้ำหนักโมเลกุล 206 และ 355 และเมื่อนำสารสกัดหยาบมาทดสอบฤทธิ์ต้านแบคทีเรีย *Serratia marcescens* ด้วยวิธี TLC-Bioassay พบว่า สารสกัดหยาบจากกระจ่างฟ้าที่มีฤทธิ์ในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย เมื่อทำการสกัดแถบต้านแบคทีเรียดังกล่าวและนำมาทำให้บริสุทธิ์และวิเคราะห์โดยแก๊สโครมาโตกราฟี-แมสสเปกโตรมิเตอร์พบว่า สารต้านเชื้อแบคทีเรียของกระจ่างฟ้าประกอบด้วย cis-9-octadecen-1-ol (%ID=95%), 1,13-tetradecadiene (%ID=99%), 1-octadecene (%ID=99%) และ Pinostobin chachone (%ID=99%) ส่วนในพืชอื่นไม่แสดงแถบต้านเชื้อแบคทีเรียที่ชัดเจน

Thesis Title Study of Antifungal Activity Against *Cladosporium cladosporioides* and Antibacterial Activity Against *Serratia marcescens* of the Extracts Isolated from *Boesenbergia pandurata*, *Andrographis paniculata*, *Citrus aurantifolia* and *Citrus limon*

Author Miss Utumporn Tongin

M.S. Chemistry

Examining Committee	Dr. Damrat Supyen	Chairman
	Asst. Prof. Dr. Vicha Sardud	Member
	Assoc.Prof. Dr. Duang Buddhasukh	Member

Abstract

Crude dichloromethane extracts of *Boesenbergia pandurata* roots, *Andrographis paniculata* leaves, leaves and fruit peel of *Citrus aurantifolia* and *Citrus limon* were tested against *Cladosporium cladosporioides* using TLC-Bioassay. The extracts of *Boesenbergia pandurata* roots, *Andrographis paniculata* leaves, leaves of *Citrus aurantifolia* and *Citrus limon* had antifungal effect. The compounds in broad inhibition bands were purified and analyzed by gas chromatography-mass spectrometry (GC-MS). The antifungal substance from *Andrographis paniculata* could not be identified but it had molecular weight of 140. The antifungal substances from *Boesenbergia pandurata* Pinostobin chachone (%ID=99%), N-vinylpyrrolidone (%ID=91%) and the compounds of molecular weight were identified as 331 and 432. The substances from *Citrus aurantifolia* were unidentified by GC-MS but, had molecular weights of 208 and 309. The antifungals from *Citrus limon* were unidentified also but molecular weights of 206 and 355 were shown. The only crude extracts of *Boesenbergia pandurata* showed antibacterial effect against *Serratia marcescens* by TLC-Bioassay. The compounds in the broad inhibition band was purified by TLC and analyzed by GC-MS. The antibacterial

compounds were shown to be *cis*-9-octadecen-1-ol (%ID=95%), 1,13-tetradecadiene (%ID=99%), 1-octadecene (%ID=99%) and Pinostobin chachone (%ID=99%). The other plants produced no inhibition effect against the bacterium.